

Baltijas Semkopis.

Apsteļams:

Rebalzijas mahja, Jelgawa, Katoļu-cēla № 2.
Rihgā: Schillinga, Kapteina un Lūgawa grahmatu-
bobis un pee lopmana Lerchenborff, pilš. Raku-cēla
№ 18. Zitās pilšehitās: wišas grahmatu-bobis.
Uj lauteem: pee pagasta-walbehm, mahjitajeem,
ifolotajeem, 2c.

4. gads.

Rigā, tani 13. septembri.

Makfā:

Ar Peelikumu: par gadu 3 rub., par 1/2 gadu 1 r. 60 f.
Bej Peelikuma: par gadu 2 rub., par 1/2 gadu 1 r. 10 f.
Par peesuhitšanu ar pastu uj latru ekemplari, ween'
alga waj ar jeb bej Peelikuma, jamakfā 60 kap. par g.
un 35 kap. par 1/2 g. Sludinajumuš peenem wišas
apsteļamās weetas pret 8 kap. par fihtu rindinu.

№ 37. Lihds ar Baltijas Semkopi ik nedetas isnahk Peelikums ar stahsteem un derigu laika-kawekli; 1878.
makfā 1 rub. par gadu, 50 kap. par pusgadu.

Saimneezibas nodafa.

Dinu kappurs (Gamma Eule).

Šhis kappurs zelahs no taurina Plusia gamma. Pehz jaunako laiku sinahm no kustonū pehtitajeem Nordlinger, Taschenberg 2c. taurinš nedehj wis sawas olas semē, bet uj augeem, pee kokeem u. z. Skahde, ko šhis kappurs šchomasar daschōs apgabalōs pee pupahm, sirneem, lezhahm un ihpafchi linu laukeem padarijis, ir pahraf leela. Gan daschs labs jautahs, no kam tas nahk, ka šchee kappuri tik leelā wairumā eeradahs un kā wīnu pawairošchanahs ir aišlawejama? Atbilde uj pirmo jautajumu buhs gan atrodama eefšch tam, ka 1876. un 1877. g. wafaras bija pahraf karstās, zaur ko daschi jahlu platšchi, maš feena deht ne maš nekuwa noplauti un tahdā wišjē atlika taurinam derigas perektu weetas preekšch rubena perektā, jo kappurs iſbewigā un ſiltā wafarā diwi, daudsreis ari trihs reišas olinas dehj, no kam taurini attihstahs. Taurini, kas tagad apfahrt ſkraidā, ir no tahrpeem, kas junijs mehneſi iſkuhnojūšchees; tamdeht iſ olinahm, ko wini tagad lauldōs un jahlē ſadehj, drihs attihstahs tahrpi. Kā domajams septembra eefahkumā tahrpi pahrwehſchahs atkal par taurineem. Zaur ſcho taurinu olu ſadehſchanu ſchini rudeni waj nahkōſchā pawafari waretu 1879. g. pee laukeem atkal leela ſkade notikt.

Lai no ſchihš ſkades eefpehtu zif ne zif iſbeht, tad buhs gan waijadſigs septembra mehneſi pehz labibas eewahſchanas wišas grahw-malas, atmatas un laukus plikus noplaut un ar aitahm noganit. Pat ari linu laukus nebuhs peemirſi rudeni noganit un apart.

Jo nu ruhpiġati taurina perektu platſchus iſnihzinahs, jo maſaf tee ari eefpehs pawairotees un tad ſkadeht. Uj maſo lapſenu (Ichneumon) palihdſibu (ſkat. B. S. Nr. 34, 1878. g.) newar daudſ rehkinat, kaut jo tahs pee tahrpu iſſkauſchanas ſawu peenahkumu iſpilda. Un lapſenes ſawu iſnihzinahšanas darbu tikai tad eefahk, kad tahrpi jo leelakā wairumā eeraduſchees. Daudſ apgabalū palika ſchogad pa wiſam no ſcheem weefeem ne-apmekleti, bet tas tos ne buht ne-iſſlehdſi no nahkōſcha gada ſkades, ko ſchee ſkangi nemanot teem waretu peeſchirt; tamdeht buhs uſmanigeem buht un pee perektu iſnihzinahšanas ne kahdus puhlinus ne taupit, jo naw ko brihnetees, ka tahrpi nahkōſchā gadā wehl jo leelaku ſkahi waretu padarit. Ja nahkōſchu perekti eefpehs zaur iſnihzinahšanu zif ne zif pamafinat, tad ari lapſenes eefpehs ſawu zihniſchanahs karu ar jo leelaku ſekmi iſdarit.

Salmu ſadeſſinaſchana un lauku ruleſchana pee olinu iſpoſtiſchanas war loti maš lihds, jo ſchis kustonis ir ſcheit pilnigi eeweefees un to newar wis kā tahdu kustoni iſnihzinat, kas buhtu no zitahm ſemehm eeweſts.

Ka ſchahda nelaimē ar weenu jo wairaf waretu uſnahk, naw gandrihs ne maš zitadi domajams, ko zaur meſchu iſziſchānu, putneem ar weenu jo wairaf kluht paſpahrnis atnemts un ſchee ſpalwainee dſeedataji newar wairs pee kappuru iſnihzinahšanas daudſko lihds. Kā paſiſhtams melnais ſtraſds ne buht naw tik iſlepis pret daudſ un daschadeem kustoneem, tamdeht ſemkopiſeem peenahktoš par ſchi ſwilpjotaja pawai-roſchānu ruhpetees, un pawafardōs preekſch pereſchanas buhrinus eetaiſt un wina dſihwibu kur un kā eefpehj ſargat.

—k—

Lai kartupelus par wafaru eefpehtu labā un derigā buhſchānā uſturet, tad jadara tā: Cepreekſch nomafgajamee kartupeli ir ja-eeber kurwi waj tihklā un ja-eemehrj ſtipri uſmahritā uhdeni un 4 ſekundes ilgi tani japamet. Pehz tam kartupeli janober uj grihdu un uhdens, kas no eemehrſteem kartupeem atdſiſinats, atkal ja-uſwahra. Uj tahdu wiſi ir ar wiſeem kartupeem jadara, ko preekſch bruhka ſaimneezibā grih paturet. Zaur eemehrſchānu karstā uhdeni, kartupeli paſaudē dihgſchānas ſpehtu un paleek tomehr preekſch bruhka ilgi derigi un ſmetigi, lihds atkal jaunus kartupelus dabon. Pariſhes meeſnizu ihpafchneeki tikai uj ſchahdu wiſi ween kartupelus uſglabā. Daschi no ſcheem uhdenim peelee drufku ſahls, kas ari pilnigi atwehlams. Kartupeli pehz tam janofchahwē un tumſchā weetā uſglabajami.

Peepes jeb muhraſehnes, ehkās. „A. Gopf. S.“ rakſta: Kahdā Wahzijas ſemkopibas ſapulzē kahds ſemkopis ſinoſa, ka wina jaun-uſbuhwetās ehkās itin drihs peepes eeraduſchahs. Wiſi lihdselki, ko wiſch iſmehginajis, naw it ne kā lihdseljuſchi. Weidſot wiſch mehginajis grihdu, logus 2c. ar lopu jahli pilnigi apbeht; tas palihdseljis. Peepes drihs pehz tam noſuduſchās, kas, kā protams, zaur to notifa, ka ſahle kōkā eefpeedahs. No ta laika ir jau 6 gadi pagahjuſchi un wina ehkās ne weenas peepes wairs naw.

Kā wiſtas no perinaſchanas atradinamas. Ja kahda wiſta grihetu meriktigā jeb nederigā laikā peret, tad janem ſalmi, kas puſpudeles wiſjē ſawihſtiti, ja-uſſeen wiſtai uj muguru. Wiſta atſahs tuhlin liſdu un mehginahs apfahrt ſkraidot no ſalmu kuſchka wakā tikt, kas ſinams tai ne-iſdoſees. Pehz trihs deenahm wiſta paliks ar ſawu likteni meerā un buhs ari pereſchānu aiſmirſuſe. Nu war kuſchki noneent un wiſta eefahks atkal drihs deht. Šhis lihdselkis ir no kahda wiſtu audſinatāja Wahzijā iſmehginats un par pilnigi derigu atraſts.

Dahrſa augtu uſglabaſchana Ungarijā teek uj ſchahdu eeweh-rojamu wiſi iſdarita. Kahdā ſauſā weetā ir ſalmi japallahj un augli ſpižās kaudſēs jaſaber. Uj tā ſabehtreem augleem ja-uſſeſj laba ſalmu ſahrta un tad ar ſauſu ſmiltainu ſemi ja-apber. Augli, tā kopti, uſturahs lihds pat pawafarin friſchi un weſeli.

Waiſliga gowš. Wahzu awiſe „Landw. Anz.“ rakſta, ka Wuſlafas ihpafchneekam Bonig, pee Biſchoſſteines, 22. mehneſchōs weena gowš ar 9 tekeem atneſuſehs. 3 teli raduſchees: junijs 1876. g. 2 teli maijs 1877 un 4 teli 12 aprili ſ. g. Teli eſot wiſi ſpirgti un loti brangi iſauguſchi.

Wiſpahriga dafa.

Mana pirmā ſunu-deenu nedeta. *)

(Turpinajums. Stat. 31. num.)

IV.

Pajchu laiku pulſtiens apſita 9, kad pa Jelgawas gimnaſijas leelajahm durwihm koridorā eegahjahm. Satikuſchees ar dascheem ſkolotajeem pahrtleezinajamees, ka ſchodeen pateeſcham konſerenge. Gim-

*) Manuſcriptis zelā notawets.

našijas leelajā augšfahlē jau atfaneja šķafš korālis; mehs nopratahm, ka konferenze fahlušehs. Bet wehl gribejahm apstātees programā, fahda deenas-fahrtiba un kas nahts preefšā. Welki mellejahm, programa, nekur ne-atradahs. Mans draugs un amata brahlis farauza peeri un tahdu buhšhanu atfina par leelu nebhuhšhanu. Ka pehrn programs bija, to es ar' atminejos. Es apmeerinajos ar to, ka augšā fahlē buhs, un kad nebuhs, ka tad pateiks. Ko tu, lafitaj, par to leetu domaji, to nesinu, jo pa tahm starpahm biji usgahjis pa trepehm uš augšhu, gribedams ahtraki fahlē eekluht. Ari mehs steidsamees pa trepehm uš augšhu — bet kas tas, lafitaj? tu nahz atpafak? Tizis atraidits, tamdehl, ka ne-efot školotajs. Dšhwo wefels, lafitaj, tu nuhs atwadiji uš konferenzi, efi drošhs, ka mehs tewi, tahdu leelu školās-draugu, tukšā, bešhā nepa-etifim. Šhedliha weefnizā tal fatifimees; tur tal tewis ne-atraidih!

Man pateescham bija leels brijnims, ka muhsu treschais draugs nebija peenemts. Sajutu, ka tahdā wihsē bijahm aplaumoti. Bijahm minu tal nehmušhi lihds, drošhā zeribā, konferenzē eewest, bet nu išnahl zitadafi. Zita leeta pa wišam, ja buhtu jau eepreefš finajušhi, ka weefus ne maj ne-ujnem. Mehs diwi eelihdahm lehnitinam pa freifajahm fahles-durwihm. Wareja buht fahds fimts amata-brahlu fanahfuhši. Bötthera mahzitajs katederi pabeidsā školotajus ujrunit un ar Deewa wahrdeem eespiridinat. Nodseebajušhi wehl dseefmas pantu, aishlihdahm dšitaki školotajōs eefšā. Nu bija pats labais laifs, školotajus tuwaki redset un apluhkot. Sazehlos stahwus. Ah! wezais Dinsberga-tehws ari atnahjis! Sweifs, kreetnais tauteeti! Rau, fur Brijhsemneeks! Tahdu gabalu no Maskawas atbraudams! Wehl daudj zitus pasihstamus un nepasihstamus tauteeschus firdi apweizinajis, atkal atsehodos un eefahku klaufitees. — — —

Pulkstēns bija 2 pehz pusd., kad pabeidsahm klaufitees; bijahm ari tā noklaušijuhchees, ka wairš nepagalam nebuhtu patizees tahlfaku klaufitees. Gala biju noguris. Kas mani tā nogurdinajis, nesinu lahga teift; waj garā, muhschigā klaušichanahs no pulsti. 9—2 pehz pusd.? Domaju nē, jo pa starpahm no 11—12 dabujahm wefelu stundu sehtwidus-dahrsā pee alus un zitadi tā deesgan atspirdsinatees. Pulkstēn 2. tikahm atlaisi uš pusdeenu. Bija norunats kopumaltiti ehjt pee Šhedliha. Man bija pateefi leels preefs, jo domaju ar tewim, mihlais lafitaj, fatiktees. Bet rau, kas tas, kas mums pretim nahk? Tā jau domaju, ka wišu to garo laiku pee Šhedliha newarefi iizeest, jo ko lai tur fadara? Itin brangi lafitaj, ka man atnahjis pretim. Ramehr no gimnašijas durwihm lihds Šhedliha weefnizei nokluhtam, tikam warefchu ihsumā pastahstīt, tā tur no leeluma bijis: Tu fmaidi, lafitaj? kamdehl? drihsal tew buhtu teefiba pufotees, ka tizis atraidits. Bet tu tal mums peedodi? Gudraki laiki, gudraki laudis. Jhsti fakot, tew daudj ne ko nemahku pastahstīt. Turejahm

breefmigi garas runas un pehz katras runas atkal runajahm, pee kam alafch ar swaniti šlandinaja, lai paleef klusu, kad fahds ko bija teizis, kas nebija pa prahtam. Ai, dahšs bija itin „feins“ runatajs. Bet fahdā walodā? tu manis jautā? Gan brijhsees, lafitaj, kad tew teifschu, ka wijas darichanas un runas notifahs tikai Wahzu walodā.

Tē mums peemetahs fahht fahds zeturtais, kurfch pa Leijneeku preefšā stahdijahs. Leijneeka tauteetis muhs pa kreetneem lihdsstauteescheem laifam nofihmejis, eefahka tā runat: „Zaišnibu fakot, tas man firdi ehdahs. Biju zerejis tautifki fatiktees un tehwu walodu dširdet. Lai nu gan tas ne kas slihts naw, wahzifki runahht, bet tā Latweefchu starpā man un loti daudj ziteem buhtu mihli patihfami bijis, dširdet, ka pa pašhu buhšhanahm un darichanahm latwifki ap-runajahs. Wahzeetis wahzifki, Kreews kreewifki, tamdehl Latweetim latwifki.“ Leijneekam tā runajot bijahm eetikufchi tanī plazi starp rahtusi un Besthornu. Tal wairš nebijahm 4, bet fahdu peezpadfmit. Sasweizinajušchees dewamees pa leelo plazi tahlfaku lihds Šhedlichim. Man bija puslihds slikti ap duhšhu. Biju wairaf zerejis, bet manas zeribas nebija wijas peepildijuhchahs. Rahpahm pa trepehm uš augšhu weefnizā, un mans nogurums pašuda, eedomajotees, ka nu warefchu ee-ehstees un padfertees.

Bet tu, mihlais lafitaj, aishildini, ka pa konferenzes lihdschingeem darbeem un notikumeem wairaf nestahstu, jo kā pats redsi, ešam Šhedliha weefnizā, un tē to laufchu tif daudj, ka ne-eebrošchinajos tahlfaki stahstīt.

Laudihm ira garas aušis.

(Zubr. Seine.)

Bet nebehdajees ne maj! ko tew nepašpehju išteikt to „Latweefchu Awifes“ drihsumā pastahstihš. Es tif tew gribeju teift, kas winās nestahw.*) Eefim nu, apsehdisimees pee meelasta galda, školotaju starpā.

(Uš preefchu beigums.)

Kahds wahrdufch „Brahlu-draudjes“ pehlejeem.

Weens isteikums zeen. A. Blau k. teizamā rakstēnā „Klaufon Raaf'a darba-škola“ „Balt. Semf.“ 35. num., kuru isteikumumu wiufch fahdam Brahlu-draudjes lozeklim mutē lizis, ir mani pamudinajis,

*) „Latw. Aw.“ 27. num. kahds — id. pašneedj finas par konferenzi, fazidams, ka mahzitaji turejušhi „šwarigas“ un „šlawenas“ runas un školotaji „teizamās-runas“ un — runas.

Eefšch „Nig. Jtg.“ kahds H. R. pašneedj garaku rakstēnu par konferenzi, sem wirsrafsta: „Bolkswohlfahrt“ (tautas lablahšchanahs). Rakstitajs eedala runatajus diwi šchirās: tahdōs, kas wahzifki runajušhi un tahdōs, kas latwifki. Pehz rakstēna, tautas lablahšchanos tikai tee Wahzu runataji gribejušhi; jo pašchās beigās it faufi peeminets, ka pa latwifki tikufchahs tahdas un tahdas runas turetās.

Sadšhwe un šniba.

Krustodje.

Šlawenais dabas-pehtneeks Linnē ešot teizis, ka daba, kas zitadi it wišu tif jauki ištāifjuše, newarot wis jewi rahpneeku (Neptilien) find ušteiktees. Daudsi ari šchim isteikumam pilnigi peefriht. Retil ween glehwee seeweefchi bihstahs no newainigās wardes, it pat zitadi ir drošchfirdigi wihreefchi; ne reti naw peedabujami krupi, kirfaku waj globeni, wismafah wehl odfi rokā nemt. Pee beidsamās tabehē gan naw ne kas ko brijhitees, jo jau ta eedoma, fewi tšuhškai pretim ešofchu, ir trauzedama, un ne-maj negribu leegt, ka ari es tahdahm reebigahm juhtahm wehl wijai newāru atturetees.

Kad nu tagad weenu no scheem reebigeem lopu-walstis lozekleem par sawa rakstēna preefšmetu ešmu išwehlejees, tad zeru, ka laipnee lasttaji un lasttajas, jau šcho wirsrafstu eeraugot, bāiligi no ta nenowehtējees, bet ari laipni pašhu rakstēnu tahlfaki pawadihs; jo zilwelam, tā wijas radibas pahrwaldneekam, tātšhu ari wajjaga zenstees tahs dahschadas dahs radibā mahzitees pahst, un tas ne uš fahdu wihsē ne-drihsht zaur fahda radijuma nepatihstānu ašrigu išklatu no tam fewi kaut atbahditees.

Krustodje (Pelias herus) ir ta weeenigā tšuhškū-fuga muhsu widejā semes-streht, kas giftiga; wijas zitas, kas te atrodamas, ir glufchi befigiftigas un tabehē ari no tahm naw ne kā ko bihtees. Apluhtošim tab nu pehz fahda šlawena dabas-pehtneeka eewehrojamašm sinahm, šcho muhsu giftigo tšuhškū jo tuwaki, lai zaur to mums buhtu weeglaki eespehjam no winas laittigā lodeena iškargatees.

Sawu wahrdu krustodje ta gan buhs dabujufe no tahm diwahm tumšchajahm štrihpinahm, Romeefchu V. formā, kas tai galwas wirsā, un kas pawirfchus ušstatot gandrihs tā krusts iškrahdahs.

Krustodjes tehwinu war no mahtites it weegti iškširt, jo gruntskrahfa tam arweenu gāifchaki peleka, un tas ari no auguma mafahs par mahtiti. Ir ari useetas

eewruhnas krustodjes mahtites, ja, gandrihs pa wijam melnas, ko senaki nepareifi par ihpašhu tšuhškū-fugu nofchliha. Tomehr pee abahm kahriahm atrodahs no kalla lihds pat aštes galam uš muguras tumšcha kantaini — lihsumaina bante, kas no tšhet-tantaineem šleifcheem falikta un zaur kuru krustodje no wijahm zitahm muhsu semes tšuhškūfahm iškšiwama.

Daba krustodsei ir breefmigu eerozi preefchihruše. Apahšchodā tai ir diwas rindas loti masu ašu sobinu; tomehr ne šchee mums ja-bihstahs, bet tee ketrpus wirs-škoda redhamee gifstjohi. Gifstjohieem ir widū dobums, kas ar teem gifstpubliškcheem tšuhškūfahs galwā, blatus ašihm, zaur smalku kanali saweenoti. Zaur platu mutes atplehšhanu puhstifchi teel šappesti un gifte jōbōs eefšihā, iš kureem ta tad pee lodeena tuhdaē wahti eefuhzahs.

Krustodjes dšihwes wihsē jau sen laikus it riktigi un pilnigi išpehtita. Wina jau pawafari itin agri, ne reti jau merzd pee siltā faules laika semōs krehminōs jeb starp wejahm muhru-drupahm un almenu kopahm ir redhama. Pret aukstumu ta ir loti wairiga un pašlehpjahs tuhlin, tif lihds tā mahkoni faulei preefšā aishwellahs. Krustodjes wiswairaf pa pahram kopā ušturahs un tahdōs apgabalds, kur tahs beefchaki atrodamas, wehl wairaf weenā weetā, ihpašchi ihfi preefšch pehrkōna laita.

Krustodje mihl labaki dumbbrainōs lihdsenumōs un uhdēna tumumā, ne tā faufōs kalnājōs peemahjot, kad ta tikai labu pašlehpnu un wajjadfigo baribu atrod. Weidsamā pastahw iš pelehmu un širajahm, tomehr tai ne reti ari dahšs jauns putnišch kriht par upuri. Wiswairaf wina to putnihu behrnus apdraudē, kas pee semes sawas lighdas eetaifa, pee kam tad mafino wezakee brehhdami un waimanodami aplahht štraidā. Wispahri nemot krustodje daudj baribas nepagehr, tomehr ta wairaf lopu nonahwē, ne tā tai wajjadfigs.

Krustodje met ahdu peezas reifas wasarā. Mahtite dehj augufā un septembrī 5—15 ar plahnu ahbu pahrwiltas olas, iš kuzahm tuhlin jauni, pilnigi gatawi, 5—6

ſchahs rindinas uſſihmet. — Kamehr tee, kam Brahlu draudſe neſen atpakaſ aiſ ſinameem zehlooneem par ſchkehrli un ſtabargu azis bijuſi, reiſ mahzijufchees atſiht, no lahda ſwara wina Widſemes attihſtibas wehſturi bijuſi un wehl ſchodeen ir, winu tagad meera leel, tamehr tagad to peſchanaſ-amatu ir uſnehmufchees tahdi, kaſ iſ winaſ paſchaaſ flehpja zehluſchees! Draugi, lai tehwi tikums, gods mums paleel ſinams! Eſ ne-efmn iſ Brahlu-draudſes flehpja zehlees, ari pee winaſ lozeſkeem nepeederu: titai pahriſ gadu ir pagahjuſchi, kamehr kahbus no winaſ iſhtineekeem eſnu mahzijeſ paſiht un zaur to wina dſitaf eeſtatiteeſ; bet jau ſchini iſhã laikã eſnu mahzijeſ winu til tahl' zeenit un ar gobbijibu uſluſot, ka drihſtu no Zums, kaſ par winu ſchim brihſham ka ne ka ſpreedeſejeet, faſit: „Draugi, Zums truhſt iſhtaaſ firbſ- un gara-iſgſihtibaaſ, jo zitadi Zuhſ tatſchu nejaudatu pret ſaweem tehweem, kuri Zuhſ leeluaſ iſaudſinajuſchi, til nepeeklahjigi iſtureteeſ un tamlihdſ pret 4. hauſli til leeliſki grehſot.“ Wiſtim taſ, ko Zuhſ pee ſaweem tehweem peſeet, neewajeet, nihzinajeet, man parahbaſ par winu ſewiſchku godu. Tagadejo Brahlu-draudſi, pee kuraſ ſchee Zuhſu zeer, tehwi peeder, eſ ne buht nelautrejoſ ſalihſinat ar wezu firmu oſolu, kuram titai daſchi ſarini ir noſaltuſchi zaur to, ka wina ſakneſ deenſchehl maitataſ zaur — iſhredſigu kaiſlibu — ar oſolu, kuram tomehr wehl ſpehka deeſgan daudſ gaduſ ſakot, par ſpihti wiſeem peeminaſ-raſteem, kuri jau tagad par winu teel laiã laiſti: paſihſtama grahmatina „Brahlu-draudſe Widſeme“ ir beſ ſchaubiſchanaſ par agru tautãſ gahjuſi. Brahlu-draudſes mahzibaſ, uſ deewbijibu un tikumibu dibinadamahſ, nebuſ wiſ til weegli iſ winaſ iſhtineeku ſirdim iſrawejamaſ; tee tehwi-tehwi tikumi, kahdi pee wineem wiſu wairaf atrodami, tee til drihſ wiſ ne-iſjubihſ, jebſchu pahreeſchanaſ-laiſu kaiſliba winuſ pee daudſeem jau deeſgan ſtipri maitajuſi, zaur to ſtarp Latweeſcheem kriſtitu paganu pulzinu iſaudſinadama, kuram wairaf gandrihſ ne kahda pateeſa ſwehtuma newaid. Zuhſ pahraſminotee gudrineeki no pagaaſta-ſkolaaſ eeſahſot, ſahkat jel labaf ſcha wezã, firmã oſola ſakneſ peenahzigi apkoſt un aplaiſtit, un Zuhſ redſeſeet, ka wina noſaltuſchee ſarini atdſihwoſeeſ — jaunã luſnumã, Zums paſcheem par godu, muhſu ſchaurajai un plaſchajai tehwijai par ne maſaku ſwehtibu, kã lihdſ ſchim. N. N.

Sewiſchki eewehrojama grahmatina.

Kad to grahmatinu, par kuru kahbus wahrbus ſaſiſim, par ſewiſchki eewehrojamu behwejam, tad taſ nenoteel wiſ tanã ſinã, ka kad wina mums ko ſewiſchki jaunu un nedſtrdetu un wehl ne kad nepeebſihwotu paſneegtu, bet tadehl ka wina ir ſawejã wiſhẽ pirmaã. Lihdſ ſchim, kã ſinams, tifa muhſu laukſkolotaju ſapulſchku runaaſ, apſpreedumi 2c. ta ſakot apakſch puhra palikti t. i. wina palika weenigi ſkolo-

tajeem paſcheem ween pee-eijami un gahja wehlat weenã tahlat iſſtrahdatã, rakſtitã ekſemplari titai pee ſin. ſapulzeſ dalibneekeem jeb iſhteneekeem pa nowadeem apfahr. Soli uſ preekſchu ſchini ſinã gan ſpehra aiſpehnaã gadã Widſemes wiſpahrigã laukſkolotaju ſapulze, iſ weenam ſapulzeſ dalibneekam pret ſinamu maſku weenu Litografeeretu protokola ekſemplaru peeſuhtidama, bet tee, kam nebij eeſpehjaſ biſiſ ſcho ſapulzi apmeklet un tamlihdſ ſinamo maſku eemaſfat, jeb ari Wahzu walobaſ neprata — tee palika ari wehl jo projam beſchã, neba wehl neſkolotajaſ buhtu jaudajaſ ſapulzeſ darbibaã eeſtatiteeſ un no taſ ko mahziteeſ. Tadehl ar ſewiſchku ſirſnibu apſweizinajam tahdu ſkolotaju konferenzeeſ protokolu, kuru neween iſ weenſ ſkolotajaſ, dalibneekſ un nedalibneekſ, bet ari iſ kurſch katris muhſu dahrgãſ tehwijaaſ behrns, kam ſkolu-darbiba ruhp un pahredſmit kapeizini pee rofaſ, war ſewim par ihpaſchumu eeguhſ; un tadehl gan neweenſ nekaweſeeſ, lihdſ ar mums ſch. g. Zehſu aprinka laukſkolotaju ſapulzei pelnitu pateizibu iſſaſit par to, ka wina pati pirma wiſahm zitahm muhſu laukſkolotaju ſapulzehm to ſlawejamu preekſſihmi dewuſi, ſawaſ runaaſ un apſpreedumus 2c. iſ weenam pee-eijamus darit, ſawu ſchagaba protokolu ſewiſchka grahmatinaã lihdama nodrukaf. Schahſ aba ſchini ſinã jo eewehrojamaſ grahmatinaſ pilnigſ wahrbaſ ſtan ſchã: „Zehſu aprinka ewangeliiſko laukſkolotaju VII. gada-ſapulzeſ protokolaſ. Wez-ſeebalgã, 21. un 22. junijã 1878.“ — Uſ grahmatinaſ 1. un 2. l. p. ir wiſu to wahrdi laſami, kuri kã iſhteneeki jeb titai kã weeſi pee ſchahſ ſapulzeſ dalibu nehmufchi; ſapulzi wadijiaſ pirmo reiſ jaunaaſ Zehſu aprinka garigaaſ ewangeliiſko laukſkolu pahrluhſ, Wez-ſeebalgã draudſes mahzitaſ N. Guleke, kurſch ne ilgi preekſch tam zeen. firm-galwa, Dſehrbeneſ mahzitaã N. Keuſſera-tehwa pehdãſ eeſtahjeeſ. Grahmatinaã atrodam 6. runaaſ, gan pilnigi nodrukataſ, gan iſhãſi atſiaſhtitaſ, ar tehſehm (runaaſ iſheem ſawillumeem) un ſihkeem apſpreedumeem un weenu mehginaſchanaſ leziju. Paſchã galwã laſama jaunã preekſchneeka apſweizinaſchanaſ runa; tad nahſ ſapulzeſ iſhitee darbi ſchahdaã kahrtã:

1. Sapulzeſ preekſchneekſ. „Par ſkolotaju riſhizu un peenahſumu, tikpat pee ſewiſ paſcha, kã ari pee behrneem.“ Schi runa ir pilnigi nodrukata un zeen. runataja iſhtaaſ noluhſ ir biſiſ, ſapulzei dot programu, pehã kura ſawã darbã tureteeſ. Runaaſ peeliſtaſ 3 tehſeeſ; pehã kahdeem peeſihmejeemeem no ſapulzeſ puſeeſ wiſaaſ peenemtaſ.
2. Raubſiteſ Matihſſ, pag. ſkol. „Par pagaaſta-ſkolu rofaſ-grahmatu.“ Runa, kã wiſaaſ zitaſ nahſoſchahſ — titai pehdejo iſnemot — iſhumã atſtaſhtita un no wiſahm 5 tehſehm naw ne weena par derigu atſihſta.
3. J. Pelekaſ, dr. ſkol. „Par rakſteeneem ſkolãſ;“ no 5 tehſehm ſapulze titai 2 naw pilnigi atmetuſi. Jſ apſpreeduma, kã ſewiſchki

zoli obſeni iſleen, beſ ka mahte pehã par teem wairaf ko ruhpetoſ; wineem nu jagahda paſcheem par ſewi un ſawu baribu.

Student kruſtobſes eeleen kurrnu zaurumãſ, muhru drupãſ jeb nobiruſchãſ loku lapãſ, kur taſ ko ſala ſargataſ ſeenu pahrwaba. Winaſ ne-eeemeeg wiſ ne kahda iſhtenã ſeemaſ-meegã, bet ir par ſcho laiſu titai toti ſtahbenaaſ un wiſada wiſhẽ noſaktu, ja taſ ſala iſliktu. Waſara kruſtobſe gul meerigi ſaritinajuſehſ ſawaſ flehpneſ tuwumã un gaiba ta uſ laupijumu; meklet wina to ne kad ne-eeſ, pat ir tad ne, kad tai ari deenahm deefin zil iſſalkuſchaj par walti buhtu ja-gaiba. Til lihdſ ka kahba kruſtoniſ tuwojaſh, tad ta ſchahſdama galwu iſ ritula iſſchaw, to eewaino un lauã tad tam meerigi tahlati ſtreet, bet patura zeeſchi azis, labi ſinadama, ka pehã ne-iligãſ gaidiſchanaſ, taſ wina par upuru noſkritiſh. Peleeſ mirſt zaur kruſtobſes lodeenu jau pehã maſ ſekundeem, putni pehã kahdahm minutehm, aitaſ un kaſaaſ (pehã dabaaſ-peht-neeka Tſchudi apleezinaſchanaſ) titai pehã pahri ſtundahm. Leel-lopi pa leelakaſi daſai iſzeeeſch lodeenu, uſpampſt titai un noſtimo kahdu laiſu. Ir zilweki ne reti iſzeeeſch ar iſhãtu waj ilgatu noſtimoſchanaſ, tomehr lodeenſ ari pehã maſ ſtundahm war nahwigſ buht; jo wiſ titai no tam atlez, kahda laikã un buhſchanaã taſ noteel. Pee ſita laika rahbaſh gite aſtraki aſiniſ pahreet un tadehl ta tad ari wairaf laitiga. Tãpat taſ ari ir, kad eewainotaaſi toti ſaſarſiſ biſiſ un kad tam baſliga daba. Ir no tam daudſ kaſ atlez, waj ſchuhſka iſhẽ preekſch koſchanaſ jau giſti nolaiduje. Ja ta, tad ſinams lodeenſ ari maſaf kaitehſ. Tad wehl eewainota weeta eewehrojama. Atrodahſ pee taſ maſaf jeb wairaf aſiniſ-ahdeu, kaſ giſti uſnem, tad pehã tam ari ir lodeenſ maſaf jeb wairaf biſhamaſ.

Daudſi wehl ſcho baltu deenu nepareeſi tiã, ka ſchuhſka eewaino ar ſawu ſchuburoto mehleeſ ſpiã, ko ta eeſtatinata pa plati atplehſto muti ſchurp un turp ſchauda. Schi tatſchu, ka to daſchſ warbuht jau patã buhſ eewehrojiſ, ir toti miſhſta un naw ne buht preekſch eewainoſchanaſ eeſrikteta, tadehl tad ari gluſchi neſahdiga.

Par ſchuhſtaſ-giſte ſihmiſku ſaſtahwi naw lihdſ ſchim wehl ne kahda ſtaidriba panahſta. To titai ſina, ka ta titai tad war laitiga un nahwiga buht, kad ta ar aſiniſtraumi pilnã ſakaraã nahſ, bet wehderaã eeemeta giſte ir turpretim gluſchi nekaitiga. Domã, ka ta ar aſiniſm ſakaraã nahſuſe, taſ ſadala, ta ka uhdeneſ-dalaſ no taſm noſſchirahſ, zaur ko taſ apfahr-teeſchana (ſirkuleereſchana) top aiſlaweta un tahda wiſhẽ nahwe peeweeſta.

Jſ ſcheem iſſtaidrojumeem tad nu buhtu ſtaidri noprotamaſ, ka lodeenu nekaitigu padarit, wiſ titai no tam atlez, giſti no aſiniſtraumeſ ſaweenoſchanaſh zil aſtri ween eeſpehjaſ raudſit aiſlawet. Ta tad ſaſoſtãjam ne buhſ buhſchu paſaubet, bet tuhlin taſ paſchã azumirli nopeetni ween ar muti aſiniſ no wahtſ ahraã ſuhſt. To war droſchi un beſ jeb kahdahm bailehm darit, ja titai uſ mehli waj mutẽ naw kahda wãſeja wahtſ. Tad ir wehl eewehlamaſ, wahti ar aſchahm ſchlehrehm waj naſi iſgreet un ar brandwihnu, ſcheidwaſeri, ſehweſſahbi, ſalmiak-garu (oſchamahm ſahlehm) jeb ſahrnu iſmaſgat. Ja mineteſ lihdſekli ne buhtu pee rofaſ, tad ſaſoſtaã weeta til zeeti, zil ween eeſpehjaſ, pahſeenama un ar degoſchu zigara waj gabalinu ugunſ-ſchwamaſ iſdeſſinama. Tãpat ari radſini un dileſ daſchãſ gabijumãſ ar ſelmi iſſeetataſ, un uſ tam titai jarauga, ka aſiniſ labi ilgi noteel. Ceſſchiki war iſ pehã pahri ſtundahm weenu tehſkaroti kloruhdena (Chorwaſſer) bruhlet; ari labi daudſ ſita uhdena dſert ir eewehlamaſ.

Tomehr pee wiſa ta ne buhſ lawet pehã eeſpehjaſ aſtri jo aſtri aſtri palihgã ſaukt, un ne uſ kahdu wiſhẽ nedrihſt ar puſhſchotajeem, apwãhrdotajeem waj ziteem brihnuma mahſlineekeem eeſtaiteeſ, kaſ ſinams war aſtraki ſamaitat ne kã lihdſet.

Paleel eewainotaaſi beſ jeb kahbaſ palihſſibaſ, tad eewainotaã lozelli it drihſti ſtipri ſahpigi duhreeni eeronahſ, kaſ toti aſtri tahlati iſplatahſ. Wahtſ ſaſarſt un ſapampſt, tadehl ka pee taſ tad wairaf aſinu ſakrahjaſh. Lihdſ ar to ari eeſtahjaſh reibuliſ, galwaſ ſahpeſ, ſmaga dwaſchõſchana un praſta apmahſchana, no ka beidſot titai nahwe aſchwabinõſchana atneſſ.

eewehrojumu, peesihmejam, zeen. firmgalwja, skolas-tehwa A. Mathmindera apleezinajumu, ka raksteeni Wez-Peebalgā jau no 1816. gada doti un mahziti.

4. Müllers, dr. skol. „Kā skolotajam ja-isturahs, sīhmejotees uš tautisķeem zenteeneem?“ — a) kas saprotams sem tautisķeem zenteeneem? un b) kā lai skolotajs isturahs pret tautisķeem zenteeneem? Runas faturs, ihst fanemts 5 tehšes, kuras šapulze pehz garafas pahrspreesķanas wišas peenehmufi; winas škan šhā:

- a) Tauta ir tilumiga, ne politiska šabeedriba.
- b) Ne weena tauta nedrihst buht beš tautisķeem zenteeneem, bet šķeem buhs tautas weenot — ne wis šķirt.
- c) Deembijašhana ir ari tautisķu zenteenu pamats.
- d) Skolotajs nedrihst tautisķu zenteenu šinā buht šofmopolits, bet winam ja-ir šawas tautas ihštenam deklam.
- e) Skolotajam jastahw tautisķeem zenteeneem pašhā widū.

5. A. Tullijs, dr. skol. „Par wehstures mahzišhanu muhšu školās.“ Tāpat ari tahs šhāi runai peelištahs 5 tehšes šapulze pehz šihķafas apšpreesķanas peenehmufi; ari mehš winas šķeitan uš-šihmešim:

- a) Pağasta školās šamahza tehwišas wehšture, Baltijas wehšture plašķak, Kreewijas wehšture ihšumā.
- b) Weelas wairums ja-aprobešķo pehz eešpehšas, wiša weela ja-eebala wišwairaf 100 lešzijas.
- c) Šamahza gaišķi un šaprotami zaur ušķatishanu no kartes.
- d) Semneeku wehšture ja-eewehro wairaf, ne ka to dara Wahzu školās-ğrahmatas preešķ Baltijas wehštures.
- e) Wehštures mahzibas mehrlis lai ir: šenatnes gaišķa ihprašķana, zaur šo muhšu jaunā pa-aubše ihšķaidrotos no greišeem aiššpree-dumeem, eewehrojot muhšu tehwišas laušķu šahrtas.

6. D. Lapinšķ, pag. skol. „Par baušlibas gala-wahrbeem“ (mehģinašķanas lešzija). Preešķneeks atšinis šķini lešzija par eeweh-rojumu šreetnumu to, ka pratinatajs turešees zeeti pee wahrdu ihšķai-drošķanas, šo wišķehletos pee wišeem školotajeem atrast.

7. Šaudšites Reins, pag. skol. „Kā waretu šonferenšes šahwet zita ar zitu šakarā un šawōš špreedumōš weenotees?“ Šluna pati gan pilnigi nodrukata, bet, kā rahdahs, laika truhķuma dehl nekahba pla-šķaka pahrsšreeduma naw bišis, un tadehl šapulze šķo tehmatu wehl uš nahķošķu gadu atlikufi; ari tehšu naw peelišts, tadehl ka šapulze tehšu zehleju ušaižinajufi, winu truhķumus lihds nahķošķai gada-šapulzei pahrlabot.

Tahds nu ir šķahs eewehrojamās ģrahmatinas jeb pirmā lau-školotaju šapulšķu šrotofola faturs. Lai wehlejam šķai ģrahmatinai

daudš draugu un zeenitaju un lai wiņa buhtu par šposķu preešķšihmi, wispirms wišu zitu aprinķu lauškolotaju šapulžehm pehz preezas-mahzitata Mateja wahrdeem, 5. nod. 14. un 15. pantinā. Ta ir muhšu un daudš zitu pateest ihwehta wehlešķanahs! N. N.

Dasķadas šinas.

No eekšķemes.

Peterburga. „Now. Wr.“ šino, ka nodomats jaunū godu-šihmi dibinat preešķ tahdeem študenteem, kas uniwersitetēs ar šelta waj šu-draba medakeem apdahwinati. Šķo goda-šihmi nešahs tāpat kā wišas zitas tahdas šihmes, kas pee augštaka kurša nobeiģšķanas teek dahwinatas.

— Medizinal-teeša aišleegufe, šeewešķus ahršts weetā eeželt. Šķo aišleegumu eewehrojot, Peterburgas šemštwas ložekli nodomajufi luhģumu eešneegt, lai šeewešķus, kas pa ahršteem ihštudeerejufšas, atķauj eeželt par ahršteem pee šemštwahm. Šķahdu luhģumu ģribot ari zitas šemštwas eešneegt.

— Šķi mehnešķa beigās Kreewijas širģu-ššelszķeku ihpašķneekš šanahš šonferenšē, ihpašķus nošajijums preešķ wišeem širģu ššelsz-ķeekem ihšrahdat.

— Kara-ministeris Milutins 30. auguštā šķ. g. ir eeželts ģrafu šahrtā.

— 4. armijas šorpusa šomandants, general-leitenants šon Šimer-manis, eeželts, kā „W. W.“ šino, par kara padomes ložekli.

— 1. šeptembri pee otras premiju ihšķešķanas leelafais winešts ar 200,000 rublu ihnabšis uš šofi, kas diweem darbeneekem peederejufe, šuru tee trihs deenas preešķ šķešķanas nopirķufi.

Riga. Kā ih eekšķleetu ministerijas budšķeta redšams, preešķ ģreeku pareištizibas bašnizu buhwehm Baltijas ģubernas 150,000 rub. atwehleli.

— Pehz eešneegtahm šinahm no ģubernatoreem par šķi gada plauju redšams, kā šalna nakti uš 27. juliju pee laukeem šoti leelu šķahbi padarijufe. Šģaunija šalna ihpašķi kartupeelus šoti apšķahdejuje. Tāpat ari Widšemē kartupeekem un lineem šķahbets. No šeemas- un wafaras-šabibas ir puslihds laba plauja. Šeena rafķa bišufe šoti laba.

— Par Latweešķu beedribas šetra šomifijas preešķneeku, kā „R. L.“ šino, šinibas šomifija atķal eežehla šonšulentu A. Weber šģu.

— Šautajeenu ihšķaidrošķanas wafari Latweešķu beedribā eešahš-ķees 15. šeptembri.

Brihnišķģigi ir, ka dasķeem lopeem šrustodšes šķeēens ne maš nerahdahš šaitiģš, tā p. peem. ešim, kas weens no šrustodšes leelakeem eešaidneekem, un šam tahš šķeēens pat uš mehli waj zita wairiģā ložekli ne buht ne šķahde. Šo pašķu ari dasķi leezina no zuhšas un šesta, ihpašķi no wišeem aušt-afinigeem abineekem (Amššibien).

Šopu-waššli šrustodšehm daudš un dasķadi eešaidneeki. Šlawenais dabas-pehšneeks Dr. Lenzš nošauj pehz šaweem daudšartigeem eewehrojumeem un ihmeģina-ģumeem šķahķu, leelo wanagu, eš, šestu un ahpš par teem wišpaģeigakeem šrustodšes eešaidneekem. „Brihnišķģigi ir,“ wišķeh rakšta, ka šķee šopi šrustodš mehli ne šad neredšejufi, pat pee wišpirmās šatishanas to par ģiftiģu pašihst un tahš ģalwu, kā ģiftišķehdekl, tuhšin pirmal šadragā, šamehr teem pee bešģiftiģahm ihšķuštahm it ween-aidšģigi rahdahš, waj pee ģalwas jeb aštes eešahš.

Šeeklā bała ošķu šop no mineteem lopeem noģalinatas, šad tahš wehl ir šaunas un neweiklas.

Ari žilwešs šķahģahš šrustodšei naidigi pretim un nonahwē to, kur ween šatif-dams, un tadehl tas gan ne buhs wis teešajams, jo žilweje šatishķu no tahš ne šķahba šabuma ne-apšnahs, šurpretim šitai daudššahrtiģu šķahbi. Šenatōš šaitōš gan mekleja šrustodšes dšihwas šert, kur tahš špirtā eešila un zereja tahda wišģe no tahm deesin šahdas brihnuma-šahšes šaģatawot. Tāpat ari uš winas šaukeem ahršķešķanā leelu wehrtibu šila, bet šķinis šaitōš tas wišš par ihreem neekem atšihšs. A. M.

Šauns Šiamešēšķu dwhim pahrs.

Pariģe ir atnahķufi pahrs nabaga žilweķu, kas šawu bešrnu lihdsi panehmufi uš to ģrib no tureenes dakteru nodafas (uniwersitetē) lihst pahrluhķot un šad publikai par nauđu rahdit. Brahki Šokta, kā dwhimus šauz, ir ģadu wezi. Lihds nabai wineem ir šitai weena meeša un biwi šahģas; kas šahķal ihdalahš diwi pilnigi wešeldš meešas un šakra ar diwi rolahm. Šatrs bešrens ir ihpašķi šaehdina, bet brihnišķģigi ir ka

ari šatrs šawadu baribu mihl un šawadu šarakteri ihrahda. Bešrnu pahrs ir šoti mundrs un šims tas wehl naw bišis. Kā runā, dasķi weģakeem jau 30,000 franku par bešneem šolijufi, bet tee šķo preebahwajumu naw peenehmufi.

Par šadedšinateem un noyluzinateem ložekkeem kā deriģakais lihdselšis teek peperminģes-ēka eewehleēā. Ar šķo ēku eešmehretās mainas pašandē šahpes un paweižina aišdšihšķanu, beš ka rehtas buhtu pehzal redšamas. Šķi ēka ir lehta un šakra aptekš dabonama, tandeht deretu, ka to ar weenu pee rokas šuretū. Šamehr ēka naw pee rokas, eešainotu ložekli war aukštā ušdeni šuret. Ar ģliģerinu pa pušei šamašķu šķo ēku war ari ar weikšmu pee nošalusķeem ložekkeem ihšķeat. Tahdōš ģabi-ģumōš Angleešķu špirtāšs leetā: 2 dašas šolodijuma un 1 daķu oliwes-ēlas. Pehz šahda Amerikas ahršta šinošķanas derot ari šoti labi, šad eešainoto weetu aštrumā ar dubult-ogūšķahbo natronu aplaiša un šad ar šlapju šakatu apšeen, lai aptaišģums ar weenu mitrs šahw; tas wainu aiššķeēdinot maš deenas un šahpes drihš nobeiģšotees. Pulwek šapšēkšs prašts šoda ešot tik pat deriģš.

Lihdselšis pret traka šuna šķeēenu. 82. ģabus weģais mešķalungs Šastelis „Leipģiģas awiģe“ rakšta tā: Šawu daudššahrt par labu aišģihio lihdselši pret traku šunu šķeēem es neģribu šapā lihdsi nemt, bet šķaji šinamu darit; tas buhs mans beidšamais darbs, šo es preešķ pašales waru darit. „Nem šitu wišnateki un šemdenū ušdeni, ihmašģā ar šo šunu šķeēenu un šad nošajini. Ušleij šad šahbus šileenus šloruģdena weelu-šķahbuma (Šħlorwafferštoffšure) nš wainu, jo mineral-šķahbumi šķekatu ģifti pa wišam ihniģina.“

Pret leefas šlimibu, kā šahda Wahzu awiģe šino, derot šķabs (šorsaures) natrons kā ari šalģil-šķahbe. Weidšamais lihdselšis šķuwis pee weena žilweķa ihšķeatš, kas ar leeku nošpraģuģšķai šķaji ahbu nowelkot eešainoģees un zaur to pee šakla un rokas šīpei šapampis. Šitai eekšģigi un ahrģi buhķeta šalģil-šķahbe žilweķu no nahwes ihģahbufe.

„Neue Zeitung für Stadt und Land“ jawá 207. numurá ir issludinajusi koti ihfu, bet koti piparotu kritiku par muhsu rakstu „Balt. Semf.“ 36. num.: „Rigas Petera basnizas wezakais basnizungs“ 2c. Rahdas drupas no muhsu raksta isnehmusi un pee tam wehl muhsu wahrdu gluschi pahrgrosijusi, ta faka: „winai israhdotees par wifai wajadfigu leetu, pret scho besgodigo famuldejumu (frivoles Gefasel) issazit pretoschanos wifu to wahrda, kas no Latweeschu preses (laikrakstem) pagehr zeenigu istureschanos un fapratigu eewehroschanu, ka tai pret saweem lasitajeem ja-isturabs.“ — „Zaund awises pr. pilsehtas un semes“ zeen. dimgalwiga redakzija mums laipni peedos, ka mehs ar tahdeem lihdselkeem nespehjam karot un winai ar tahdeem wahrdeem atbildet, fo wina schini sawada kritika isleetajusi. Un tas winai ne buht ne-atgadabs pirmo reisi, jebchu mehs winas wahrdu sawa lapá schodeen pirmo reisi peeminam. Mums leefabs, ka winai gon wajadsehs zitabas norahdischanas us peenahkamo zetu, ne ka tas awischi stribdu-raksts war notikt. Winas istureschanahs pret muhsu laikrakstu un ta zeenijameem lasitajeem ir tif pat ne-attaisnota, ka ta pehz peeklahjibas un rakstneezibas likumeem naw atkanta usbrukšana. Wina ta fakot nostahjusehs us jumta un no schi augsta stahwokka luhlo ar nizinashanu un nezeenishanu us Latweeschu laikraksta, kas — pehz winas domahm — tifai peeninu un fuhkolas drihft pasneegt, bet tahdus eewehrojumus wahrdu, ka barons G. fon Heyking issazijis, nedrihft darit sinamus. Schis winas augstais augstprahtibas stahwollis preeksch kahdeem gadu desmiteem bija pilniga weeta, it ka toreis ari winas jozigee zihnini pret sawu brihwprahtigo mezo mahsu „Zeitungu für Stadt und Land“ buhtu wairak peekriteju un semes atraduschi, ne ka muhsu laikos, kur tumšiba un gariga warmahziba walti karo pret gaismu un gara brihwibu, pret tautas attihstibu. Tagad schis paschraditais jeb pasch-edomatais „augstais stahwollis“ dibinajabs us fatrenejuscheem augstprahtibas pihlarischeem is 18. gadu-simtena privilegiju fabrika, fo jainako laiku gara fapraschana un zilweziga brihwprahtiba sen jau aisdarijuschas.

Sawa laiká mehs zeen. lasitajeem sinosim, kahdu rezepti mehs minetai dimgalwiga redakzijai buhsim pasneeguschi, lai ta pee laila nokahptu us ta stahwokka, fo eenem tee zilweli, kas wairs ne-ee-elpo 18. gadu-simtena gaisu un pascha darba laiká ka Don-Richote nekaujabs ar wehjudmalu sparneem.

No Wez-Peebalgas mums sino, ka abu, muhsu lapas 29. num. mineto, pagahjuscha pusgada beigás aishahjuscho draudses-skola no 28. aug. sawu darbu eefahkuschi: J. Moor k., kuresch jau wairak gadus Straupes draudses-skola strahdajis un A. Laimina k., kuresch ihfaku laiku Lugaschu pagasta-skola par skolotaju bijis. Wineem abeem ari no sawas puses daudf laimes wehlejam wezaja, mihla Peebalga.

No kahdeem Riga esofsheem Leel-Ejeres (Kuri) pagasta lozektu mums zaur J. Birbel'a k. peenahf pasinojums, kas dascha laba siná eewehrojams un fo mehs tadehl labprahf nodrusajam. Sinotaji, jebchu jau daschu labu gadu Riga dsihwodami, tatschu naw aishintuschi sawas dsimtenes, bet issala sawu preeku, ka tur naitgi sahft dotees us preekschu, gahda par skolahm, dibina dsheedataju beedribu 2c. To sinadami, wini nu warot meerigi eet pee darba un ispihbit sawus peenahkumus, kurpretim ta apfina, ka dsimtene paleef atpakat aij ziteem apgabaleem, gruhfti speeschot firpi un dsihwi padarot apnikuschu. — No firds japreezajabs par tahdahm domahm. Tahs peerahda, ka ari masaf isglishtota wihra kruhti kwehlo mihlestiba pret dsimteni, pret tehwiu, un ka ari strahdneeku kahrtá tahda leela pilsehta ka Riga, ne is reises un ne it wifur ir nogrimusi prastos meesas wajadfibu walgds un semds preeks, bet spehji pazeltees us jo zeenigaku un zilwezigaku stahwokka. Bet klausimees, fo schee ruhpigee Leel-Ejerneeki faka tahlaf. Ar pagasta preekschneeku (pag. wezako? Ned.) fatikuschees un no ta dsirdejuschi, ka pagasta walde ruhpejabs ari par ehrgelhm preeksch jauntas skolas, wini — kahdi 7 — fametuschi 15 rublu un nodewuschi schin teizamam noluhlam. Ehrgeses par 400 rub. jau apsteletas Jelgawa, pee ehrgetu taititaju Hermana k. un buhschot drihft gatawas. Wehledamees, lai schis lapas redakzija zaur kahdu peesihmejumu ari tos zitus Leel-Ejeres pagasta-peeberigos usmudiná us jo dsihwaku pee-

balischanos, pee tahdeem teizameem noluhkeem — fo mehs sché ar mihlu prahtu padaram — wini wehl beidsot atgahdina sawus brahlus dsimtene, lai tee paleef mahjas un pelna godigi maifi un lai nedodabs wis wairs bareem us pilsehtahm, teitan deesin kahdu laini un bagatibu zeredami panahft. Pilsehtas dsihwe daudfreis tifai ahriigi esot glihta, eekschigi ta wedot par gruhkeem zekeem, un kas gara un labds tikums naw deesgan spehzigs, tas sché daudf ahtraki nogreeschotees us nelabeem zekeem, ne ka pagasta, kur ne tif daudf to gruhribu, nedf to kahrdinashanu. Lai nelekotees apmahnit no jo glihta apgehrba, fo reisehm redf Ridsineekeem, kas sawu dsimteni apmekle, un no pahris wahrdu Wahzu waloda, fo tee te eegrabhtijuschees. Wisam tam ne-esot ne kahdas ihtas wehrtes, un kad us wiseem tahdeem swarkeem buhtu usrakstis, kam tee ihsti peeder, tad daschs labf koti istruhtos!

Wehl reis mehs issakam sawu preeku par tahdu fapratigu un juhtigu walodu un istureschanos.

Sawada prozese. Kahda Jaun-Kreewijas fahdscha wehl dsimtsbuhshanas-laikos zeenmahtei G. peedereja lihds 14,000 desetinu semes. Jo ahtraki ne ka winas laimini dabujusi finat, ka dsimtskandis it drihft dabos brihwibu un lihds ar to ari semi pehz Krona talfes, wina pasteidshs jau 1858. gada wifus sawus semneekus atlaist par brihwu, bet semi wina teem ne-apsolija. Gribedama sawu schehlakstibas-darbu pilnigi isdarit, wina tos wehl peeraktija pee pilsehtas laudihm un atwehleja teem fahdschas buhdas par ihpashumu. Semneeki, no sagaidameem likumeem it ne ka nesinadami, bija koti pateizigi sawai zeenigai, nesa to ta fakot us rolahm. — Ta schi leeta palika lihds 1868. gadam. Tad zeeniga bija nomirusi un winas dehls nahza pee wal dibas. Schin nepeetika ar to ween, ka nabaga semneeki zaur wina mahtes wiltigu gudribu bija palikuschi bes semes, kamehr wifur zitur Kreewija dsimtskungeem pehz Krona talfes seme bija ja-dod semneekeem, bet winsch ari wehl tos gruntsgabalinus pagehrija, us kureem fahdschas eedshwotaju mahjinas bija usbuhwetas un kurus wina mahte teem bija atwehlejusti par ihpashumu, jebchu gon tifai ar wahrdeem. Isbeedete semneeki, kahdi 54, iswehl trihs weetneekus is sawa widus un schee nu, bes pajuntes tatschu newaredami palikt, wifu zitu wahrda ar neschehligo dsimtskunge noslehds lihgumu us trihs gadeem, pehz kura semneeki pa scho laiku patura sawas butlas, ustura skolu un par isleetato semi malsá 3 rub. nomas us desetinu. Ta tas gahja lihds 1878. gadam. Tad zeen. dsimtskungs ar sawahm pagehreshanahm gahja tahlaki. Winsch semneekeem paraktishanas dehl lika preekscha lihgumu, pehz kura teem tifai no wina esot janomo seme pret 4 rub. par desetinu, un bes tam par katru lopu jamafja 3 rub. ganikles-naudas, maife, salmi, seens 2c. japehrt no zeeniga lunga un beidsot tam wehl is pa wihram is gada ja-astrahda 30 darba-deenas. Ja semneeki schos bahrgos nosazijumus negribot pildit, tad tee lai astahjot zeemu un eijot kur gribedami. Nabadfini gan atfauzabs us lihgumu ar sawu zeenigo 1858. gada, tapat ari us sawahm wezu wezahn teesibahm, ka tee sawas buhdinas jau no sen laikeem turejuschi, bet wis ne ka nelehdsjeja, „tas neschehligais kungs“ winus apshudseja pee meera-teesneescha un schis ispreeda winam pehz prahta, — meera-teesneeschu fapuzje scho spreeduma apstiprinaja. Semneekas islika apalksch failas debeis, — wina buhdinas aishhegeleja! Wineem tagad naw ne pajuntes, nedf pahrtikas, — ka no zilwefu fabeedribas istumti wini maldabs aplahrt, fahft un zeesch badu, lihds ar seewahm un behrneem! Wini ir tahlaku fuhdribu eefneeguschi Senatam, — warbuht reis fadsirdestim, ka tas wisgaligi buhs spreedis.

Kurseme. Salbas meesta preekschneeks Julius Hellmanis ir no Kursemes gubernas pahrwaldes us pascha lihgumu simibas dehl no amata allaisis.

Jelgawa. Homeopatijas ahrtis, dakters Theodors Meyer'a k., kas 22 gadus Jelgawa sawu daktera amatu lopa, ir 5. septembri sch. g. sawu dsihwes weetu us Rigu pahrzehtis. Schinis 22 gads Dr. Meyer'a k. bija scheij plaschs darba laufs ja-afkopj, fo winsch ari ar leelato ruhpe-

fitbu un labako firbds apsinu ispidbija. Dr. Meyer'a k. bija ari weens no gahbigateem Jelgawas amatneeku beedribas dibinatajeem un ari leeli nopelnu ispidbijahs Kursemes lopu apfargafchanas beedribu isplatidams, kurā tas 11 gabus par sekreteri darbojāhs un bes zitam beedribas korespondenzijahm ari redafzigas darbus preefsh beedribas lapas ispidbija, kas 4 reisas gadā isnahk. 5. septembrī Meyer'a igam fshirotees bija goda meelasts isrihfots, kur daudj draugu un pasihstamu dalibu nehma un zeen. aishghejam ardeemas fazidami wehleja daudj laimes un tif pat leelu darba-lauku jaunajā weetā drihsumā atrast, kā tas winam fcheit Jelgawā bija peefshirts. — Nomiruschā homeopatiijas ahrista Dr. Wormf'a weeta Nigā palika tuffcha, to eewehrojot Dr. Meyers pahrzehlahs uf Nigū, lai waretu ari tureenes publikai fawus spehklus pehz eefpehjas peedahwat, uf kam mehš ari no fawas pufes winam labas fefmes un laini wehlejam.

Bauskas tirgus fchogad buhs no 9—14. oktobrim.

Is Falzgrawes. Ne sen nodega Falzgrawes Lillehnu Brinka mahju rija. Uguns ir zehlees, kā pee ismellefchanas israhbijahs, no krahfnes. Slahde fainneekam notifusi pahri par 1000 rub., bes kalpu fshades. Pee uguns dsehfchanas israhbijahs, ka daschi no apfahrtejeem faimineem loti nekreetni isturejahs, jo jehschu itin tumu dshwodami un uguns-grehfu redjedami, tee fawus laudis pee uguns dsehfchanas tomehr nejuhtija.

Kahds Falzgramneeks.

Red. peefshmejums. Ari no zitas pufes mums tahdas sinas peenahfufshas, tadeht ari fchi „kahda Falzgramneeka“ sinojums japee- nem par taiſnu; bet lihds ar to ja-issaka dšila nofchehlofchana, ka „Kursemes widuzis“ fawu til daudsfahrt ispausto „attihstibas stahwolli“ peerahda zaur — nezilwejibu. Pehz lifumeem tahdi no teefahm fodami, kas atraujahs no uguns-grehfa dsehfchanas, ja tas naw tahlat ne kā 14 werstes.

Is Anasmuiſchas. „Balt. Seml.“ 35. numuri ir dots aprafšis par trim falumu-swehtkeem, no kureem pirmee diwi, Jaunpili un Bifšids, ar uflawefchanu peemineti, bet treschee, Anasmuiſchā, ar ihpafcheem peefshmejumeem aishferti.

Swehtku aprafstitajs waiza: „tadeht tē danzofchanas plazis bija if netihrs un kapehz isrihfotaji aishleedsa dseedahchanu?“ Kā to jau ari pats zeen. jautatajs wareja redseht, plazis tilai ihfi preefsh sweht- keem bija no zineem tihrits un tadeht gan newareja tif glihts isfkatitees, kā Bifštu no laiku laikeem apkoftais un fahrtibā ufturetais „lihziš“ nedš ari ihpafchā wiſhē tahds, kā „Kartaw'-kalnu“ krahmi.

Par dseedahchanu rakstitajs buhtu warejis atrast atbildi eefsh tam, ka „dseedataji“ nederigā wiſhē un ne-ihstā weetā gribeja dseedat un publiku trauzet, un tad gan no fahrtibas-wihreem bija ja-apklusina.

Tahlaka isflaidrojuma deht wehl japeemin, ka „ta publika“ kas „hurah“ fauza, nebija ne kas zits, ka „dseedataji“ pašchi, un tee finams gan tad wareja ar nizinadamu „hurah“ atbildet; bet waj tas bija pareiſi — nepareiſibu dariht un par to wehl trofni zelt? — Ihtā laika un weetā peeteikta dseedahchana nemas nebija aishleegta un atrada pee publikas eepreezefchanu.

Notifumu ar to raketi ari nebuhs pahrgrofit. Kas tad minetam „jauneklim“ lifa nepeeklahjigi isturetees un raketi gaisā sweefshot uf publikas puſi laist un to tahdā wiſhē bihdit? Ka wainigajs par to buhtu „iſgruhts“, to negribu tizet; bet ja tas tatschu buhtu notizis, tad jau buhs pretineeks bijis. — Teefcham gan warehs nogift, ka pret „fawadeem laudihm“ waijaga ari „fawadas fahrtibas.“ Tā tas jau ir wiſā pafaulē, kur fahrtiba walda.

Anasmuiſchas falumu-swehtki atrada wispahrigi nemot pelnitu labpatifchanu un isrihfotajeem naw jaleedš gods un pateiziba par ne- taupiteem publineem pee to isrihfofchanas. Tif waram wehletees, ka tahdi swehtki ari nahkamā gadā no zeen. isrihfotajeem mums nekluhfu leegti.

Ari „Kahds no weefseem.“

Leepaja. 27. augustā, ir ari Leepajā brihwestibas swehtki ſwineti. Swehtki eefahkti ar garigu konzerti Latweefchu basnijā, pee kam 123 rub. 48 kap. preefsh Zehkabstates nodegufcheem eenemti.

Leepaja. Mahzitajs G. Brasche k. Ulmana wahrbnizes II. daku (Wahzu-latwiſki) jau isstrahdajis un ta drihsumā kluſſſhot drukata.

Rewale. Raksti no 3. uf 4. augustu is Rewales zeetuma 8. kriminal-arestanti zeetuma durwju atflehgas atlaustdami isbehgufchi. Diwi no fcheem arestanteem, jo leeli nofeedsneeki, ir tuhlin faiminu ſehtā ſakerti, treschais otrā beenā kahdā fchluhni apzeetinats, kur tas flehpdamees ufturejees. Ziti nofeedsneeki wehl naw ſakerti, pehz kureem-polizeja tagad meklē.

Mafkawa. „Sowr. Iſwest.“ teel par fchahdu jozigu gadijumu ſinots. Kahdā ſaknu bode ap pusdeenas laiku bodes mahzeflis weens pats buhdams no gara laika apfnaudees. No trofſchna atmobees, tas eerauga, ka ſchurka no pahrdofchanas-galda 20 fudr. kap. gabalu mutē panembams aishleem aif kahdas walejas grihdas dehles. Sehns ar zirwja palihgu grihdu pazeldams aishbaidijis ſchurku un atradis midſeni ſubraba un wara naudu pa wiſam kopā 28 rubtu.

— Pirmajam Kreewijas dſeiineekam Puſchfinam nodomats nahfo- ſchā gadā Maſkawā uf Tweras bulewara peeminas-ftabu zelt. Kapitals preefsh fchi noluhka ir pee-audšis lihds 80,000 rub. Peeminas-ſtabs maſkaſhot 74,000 rubtu, preefsh kam jau waijadſigee granitu afmeni, kā „Goloſs“ ſino, is Somu ſemes atwesti. Tā tad preefsh zitam isdofchanahm wehl atliſfees 6000 rubtu.

Pleſkawas ſemſtwas walde dabujufe par linu tahru fchahdas ſinas: Tahrs ir 142 ſahdſchās pa wiſam 1344 deſetines linu ap- ſtahdejis, kas 106,297 rub. iſtaifa. Pehz ſalnas eestahfchanahs auguſta mehneſi, linu poſtiſchana nobeigufehs. Iſleetati lihdsfekli, kā pelnu uf- kaiſiſchana, ſmalta ſehwele, aplaiſiſchana ar darwu 2c. israhbijufchees par nederigeem.

Dioneja. Aprinka ſemſtwa Wedloferſkas aprinki ar tautas ap- gaiſmoſchanas minifterijas peepalihdſibu eetaiſija tautas-ſkolu. Bet lihds ſchim, kā ſino, — preefsh ſchihš ſkolas naw ne weens ſkolens gadijees, jo tureenes ſemneeki labpraht nemihlot, fawus behrnus ſkolā juhtit.

Kiewa. Deenwidus-reetruma dſelſszelu beedriba nodomajufe Kiewā waj Odeſā atklaht ihpafchu ſkolu preefsh dſelſszela deeneſtu ispiditaju mahziſchanas. Bes ſchihm mahzibahm ſkolā ari tehnikas ſinibas mahzihs.

Karlowa. Raksti no 28. uf 29. augustu isbehga is tureenes zeetuma 12 arestanti, ſtarp teem ari weens politikas nofeedsneeks. Arestanti iſlauſufchi zeetuma muhri un tahdā wiſhē teem isbehgufchana isdemufehs. „Goloſs“ ſino, ka 4 no fcheem arestanteem 29. auguſta atkal ſakerti.

Tobolſka. „Now. Wr.“ ſino, ka Tobolſkas gubernā fchogad lopu mehriſ breeſmigi ploſotees. Lihds julija mehneſcha beigahm ſcho waſaru trijōs aprinkōs ween pa wiſam 3620 leel-lopū kritufchi.

Jekaterinoſlawa. Pee Feodoſijas regimentes peederigs, uf weenu gadu ſlimibas deht no deeneſta atlaiſts ſaldats ſcharapows kahdā wihnuſi eethrejis 35 kap. Aſeiſjot ſaldats iſwilzis is kabatas naudas weetā rewolweri un iſſchahwis uf wihnuſchneeku, kas ari tuhlin fawu garu iſlaidis.

Warſchawa. Pehz teefas ſinahm baku ſlimiba Warſchawā kā ari zitas Polu gubernās gan drihš pa wiſam nobeigufehs.

— Is Wola-Koritnika ſahdſchas ſino par fchahdu behdigu atga- dijumu. Muiſchas ihpafchneeka Wrozeka 10 gadu wezs dehts no ſirga ſahpdams eetinees aſtē, no kam ſirgs ſabaidijees un ſehnu gar ſemi wilkdams pa wiſam ſadaufiſis, tā ka tas itin drihš nomiris. Wezakee naw bijufchi tai brihdi mahjās. Sahpes, ko tee pahrnahfdami un behrna lihki eeraudſidami zeeta, buhs gan katram protamas.

Petrifawa. „Goloſs“ rakſta, ka Galkuvenes ſahdſchas ſemneeki pee lauku apſtrahdajchanas labu teefu Polu ſubraba naudas is 17. un 18. gaduſimtena atraduſchi. Uf gubernatora pawehli nauda aijjuhtita uf Peterburgu, wezu leetu uſglabafchanas komiſijai.

Sludinajumi.

Kapteina

grahmatuizā, Cēšch-Nigas leelajā Kaleju-eelā Nr. 14, dabujams:

- I. Grahmatas glistrafistīchanai skolahm un preešč pašch-mahziščanahs Nr. 1-5 ā 5 lap.
II. Latweešču kalenderis ar bildehm uf 1879. gadu, isdohts no C. Sieslaka ā 25 lap.; ewehrojams zaur Witehstas Latweešču aprakstu un winn klast pē- liktu kalenderi, ta ari zaur Jēstas Stol- meistera noghmi un winna karadarbeem Kreevū-Serbu-Turku karā.
"Bej šchi kalendera ari ziti wiš jau is- nahtuščee kalenderi uf 1879. gada tur pat dabujami."

Atkalpahrdeņejeem peluas teesa.

Wifadas

Skolas un zitas grahmatas

ir dabujamas P. Schillinga grahmatu bode, leelā Smiļšču-eelā Nr. 37a.

Krusti un peemixas-stabi

no granit-almīna un Karrarijas marmora, grahmatas, plahies un waschgalduš pehž iswehleschanahs pahrbod

M. Schradera

bilšču un alminu zirteju cetaišē, Rīgā, Masajā Pils-eelā Nr. 13, aif birščas.

Dirnawu akmeņus

no teizama labuna, par jo mehrenahm zenahm, zilindern-gahfe, pufenes 2c. pahrbod

Ferdinands Meyer un beedris

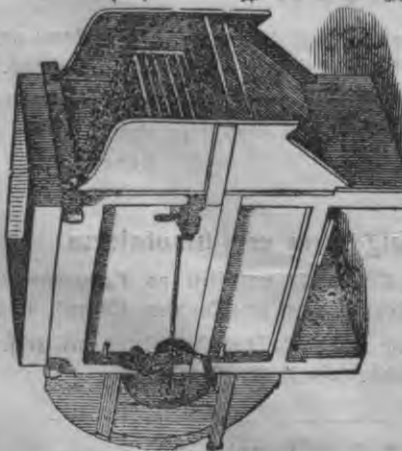
Rihgā, leelā Smiļšču-eelā Nr. 5, 1 trepi augstū, tumu pee birščas.

van Dyk Rihgā, leelā Smiļšču eelā. Claytona lokomobiles, kul. maščines, Packarda superfosfati

augst- un masatgrabigi ar peesolita labu- ma apgalwoščanu, tā tā ari kali-mehsti un wišadas zitas laufšaimn. maščin. rihti.

Džirifšanas- maščines wišos leelumos pahrbod par wišlesčatahm zenahm J. W. Grammann Rīgā, Nikolai-eelā blakus Čtreščineetu- bahršam.

Zaur šcho daru sinamu, ta, no 1. oktobra sahtot, isdošču jaunū politistū un literarišču awišt Latweešču walodā, luras wahreš buhs

Balfs.

Awise isnahšs Rihgā, diwreij nedelā un maščahs bej peesuhstīchanas par gadu 2 rubl., pusgadu 1 rubl. 10 kap., 3 mehneščee 60 kap., ar peesuhstīchanu par gadu 3 1 75 1 rubl. Redakcija atronahs Rihgāš pišēhtā Ralku-eelā (Kalkstraße, "Известковая я.") Nr. 9, 2 trepes augstī. Abonementus war usbot Rīgā pašchā redakcijā, Jakobsona drukatawā, Schillinga, Lukau, Kapteina, Mehtona un Kristapa Buščā grahmatu bodeš, Jelgawā S. Alunana grahm. bodeš, Dobelē pee kopmana J. Dawidowski, Leepajā Uģtinga grahm. bodeš, Walmceerā C. G. Trey un Walfā M. Rudoffa grahm. bodeš un zitas pišēhtas wišos grahm. bodeš un uš lauteem pee pag. šrihwera un skolotaja lungeem. Kas 10 eksemplarus apstelle, dabuh 1 brihwelkemplaru.

Pirmais numurs buhs ari prowes numurs un tils isfuhtis lihš 20,000 eksemplarus par wišu Latweešču semī.

Sludinajumi usdodami Rīgā pašchā redakcijā, Jakobsona drukatawā un jaw peeminetās grahm. bodeš, Jelgawā pee S. Alunana. Preešč prowes numura slu- dinajumi tils pretim nemti lihš 27. septembrim. Tadehš luhgtu ar teem pasteigtees.

Zai ekspedijā eespehtu pirmos numurus kahrtigi isfuhtit luhgtu pee laika ap- steleschanas usdot. — Parakstī war awišt tult lihš 1. janwarim 1880 un tad mašā bej peesuhstīchana 2 rubl. 60 kap., ar peesuhstīchanu 4 rubl.

Adwokatš M. Webers (Waraidošču Sanderis),

awišes "Balfs" isdewejs un atbildoščais rebaktors.

Par sinu!

Wišeeem jaweeem zeem. pirzejeem daru sinamu, ta mans jaunais

Latweešču kalenderis

ar bildehm uf 1879. gadu

ir tagad gataws un wišas gruntigās Wišemes un Kuršemes grahmatu pah- botawās dabujams. Par jawa kalendera jaturu to sludināt, turu par newaijadšigu, jo latrs tauteets, mana kalendera draugs, kas to jau preeščējōš gabōš mahzi- jees pašit, sinahs, ta wina mehrtis ir zenschanahs, un warehš ari patš pilnam apšwehrt, zīt taht tas tautigeem zenteeneem kalpo; bet to gan gribu peeminet, ta zitu peelikumu starpā manam kalenderam eet lihš muhšu tautas karēwa Jēstaba Stolmeistera bilde lihš ar aprakstu par wina lihšščinigo dšihwi un pehbigem laza-darbeem Balkanōš. Kalenders datā ir ari peeliktis katotu kalen- deris preešč Witehstas Latweeščeeem, par kureem kalendera stahstu-datā atradihs tumalas sinas. — Kalenderis ir wišpahrigi paleelinats un mašā 25 kap. j.

Tahtal pee manis ari wehš isnahtuščas šchahdas grahmatas:

"Medneeki," šlatluga no R. Kalnina mašā 25 kap.

"Mešča-sagti," stahstis no Lappas Mahrtina mašā 35 kap.

Apgahdatajš C. Sieslack's,

grahmatu- un bilšču-eespeedejš Jelgawā.

Ruštona Proktora loko- mobileš un garainu ku- lamās maščines.

Kaušchenbacha stiftu kula- mās maščines.

Richtera šiteju kulamās maščines.

Bakera wehtiktu mašči- nes, efektu maščines, arklus u. t. pr. pahrbod

Zieglers un beedr.

Rīgā, pišēhtas Ralku-eelā Nr. 6.

Janna manufaktureš un mantelu bode

N. S. Gottlieb,

Nr. 16. Jelgawā Leelajā-eelā Nr. 16,

peedahwā preešč rudena leelā wairumā wilnas audekšus, melno tihbeti, liuu audekšus, wilaina apšedšamos lakatus, dahmu un kungu tuchā flaneli, tižzi preešč gultu-dekeem, tā ari leetūs-šchirmjus, gummišas galosčas un leelā wairumā dahmu mehtelūs.

Gottlieb,

Nr. 16. Jelgawā Leelajā-eelā Nr. 16.

Stalbes-bruhšes alus.

Šhini gadā no 1. septembra eesahstot, buhs latrā brihdi pee Adolph Fischer, Jann- Zehrēnōš dabujams portera un bairišča alus par tahdahm pašchahm zenahm, tā Stalbes-muiščā.

Bez-Beebalgā,

šč. g. 24. septembrī:

teatris

un

humoristigš wakars

pehž tam weešigš wakars.

Češahkums, tā ar weenu pulst. 4 pehž pusdeenas.

Teatra-komiteja.

Skolas eeswehtīschana

buhs 24. septembrī šch. g., pulst. 4 pehž pusdeenas Krona-Wirzawas Mahdšču skolā. Pehž tam

weešigš wakars

pee jaura mūšika.

Šriflotaji.

(Češahkums tahdam labdarigam mehrtim.)

Maf-Salazes bajuižā

24. septembrī šch. g.

Konzerts.

Tils ušwehts Mozarta Keltwiems, pa datāi "Madibas" oratoriums no Haydn, tahbi wihra tori un weens ehrgelū gabals no Bacha.

Češahkums pulst. 2 pehž pusdeenas.

Biletēs no 17. septembra dabujamas pee mahžitaja loci Kugler l. un pee kopmaneeem J. Dre, J. Hingenberg un W. Rommann l. l. un konzerta deenā pee lašes.

I. plaziš (aitari) mašā 1 rubl., II. plaziš 50 kap. Programi dabujami par 5 kap. gab.

Kerat! Kerat! Kerat!

sagtus širgus un sagtus.

Nošagti ir Naunas draudšē:

I. 27. augustā Smillas Mahrz Smillam pamaš šarkaus širgš ar gaischakahm kreh- pehm un ašti; pee kreišas preeščlahjas pleza eelšchpufē ar ahdu kustešdama lahpa, 5 gadi wezs; 100 rubl. wehrtibā. — Atpatal gah- datajam pateiziba 25 rubl.

II. 31. augustā Oristes Peter Orislem, seelš glušchi melus širgš, peerē širmums, 8 gadi wezs, uš kreišo puši paplahnas kreh- pes, ar lupu ašti, wehrtibā 120 rubl. At- patal gahdatajam pateiziba 25 rubl.

III. 1. septembrī Witmet Peter Šahlitim, tumschi širms kleper širgš, peere gaischata, uš kreišo puši krehpes, abu palat-lahju nači balti, kreišas palat-lahjas wehšits balts, 6 gadi wezs, wehrtibā 80 rubl.

Šchigans ir nošadšis, apšedlojis un tab aishajis.

Atpatal gahdatajam pateiziba 15 rubl.

Ušrahdiščana ir Naunaspišs pagasta wal- dibai, lura ari pateizibas-algu ijmahšas.

Naunaspišs teesas m., 4. septbr. 1878.

Štr. Wira.

Tani nakti no 7. uš 8. septembrī ir Jo- stanes Kaulu žaimneelam diwi širgi issagti: 1) behrs širgš 10 gabus wezs, leelu augumu, šihme: igreests mašš robinsch no labahš aušs un mehbers no strenges eebertšs; 2) gaischi bruhns (Fuchs) ehrlēlis 2 1/2 gabus wezs, weens plezš gar muhri nobersjees, balta bleše pa wišu peeci, šmuku wideju augumu. 25 rublūs pateizibas sola tam, tas ir peepalihšis, ta šche širgi teel dabuti. Peeteiščanahs war notikt S. Alunana grahmatu pahrdotawā, Jelgawā, Leelajā- eelā Nr. 21.